

*Nogle gange sker det, at
vordende forældre sættes i
det dilemma, at de
skal beslutte om en
graviditet skal afbrydes
fordi barnet er sygt
eller misdannet.*

*Denne pjece kan være
til støtte i processen.*

**Landsforeningen
til støtte ved
Spædbarnsdød**

Bernstorffsvej 20 - 2900 Hellerup
Telefon 3961 2451 - Fax 3961 0451
E-mail forening@spaedbarnsdoed.dk
www.spaedbarnsdoed.dk

Om provokeret fødsel

At træffe valg ved svære misdannelser
og sygdom

Provokeret fødsel

Denne pjece henvender sig til dig, der venter et barn, der har så svære misdannelser eller sygdom, at du skal beslutte om graviditeten skal afbrydes eller ej.

Uanset hvilket valg, du træffer, bør det være gennemtænkt og talt igennem.

At vente et sygt barn

Når man venter barn, er det ofte forbundet med stor forventning og glæde. Forestillingerne handler om livet med barnet, og hvilke glæder det vil medføre. Alt sammen tanker der knytter sig til idéen om det raske barn.

Det er chokerende at få at vide, at det barn man venter, er sygt, måske så sygt, at det ikke vil kunne leve udenfor livmoderen. Hertil kommer tvivlen; hvad hvis de tager fejl, og jeg slutter et normalt og sundt liv? Chokket kan bringe dig ud af dig selv og gøre dig usikker på, hvilket valg du skal træffe. Angsten for hvad der skal ske, og hvorfor det sker for dig, kan være så voldsom, at det kan være svært at mærke, hvad du ønsker. Den typiske strategi er at forsøge at forsvare sig mod følelserne. Derfor reagerer mange med et ønske om at få fødslen sat i gang straks, i håbet om at det smertefulde kan gå væk.

Mange udenforstående vil sikkert også opfordre til hurtig indgriben og trøste med ord om, at det var godt, det blev opdaget, at det er naturens luner, og at du slipper for livet med et handicappet barn. Måske vil du også selv tænke sådan og alligevel samtidig mærke en stor sorg. Sorgen er naturligt knyttet til den fremtid, du ikke får.

Tal med nogen om det du tænker.

Barn eller foster - Fortæl andre, hvad du ønsker.

At beslutte om der er tale om et barn eller et foster, er en af de første udfordringer, du møder. Du vil måske opleve, at personalet bruger betegnelsen foster. Måske gør du det også selv og har ikke oplevet en tilknytning og så vil det opleves rigtigt. Måske har du længe tænkt på livet i maven som et barn. Scanningsbilleder og lyden af hjertelyd har måske allerede givet dig et liv med barnet i lang tid. Hvis du tænker sådan, vil du også ønske, at personalet omtaler barnet som et barn. Fortæl personalet, hvad du ønsker.

I resten af pjecen her, har vi valgt at skrive barn, uden at der deri ligger en vurdering af dit valg. Pjecen er også skrevet til én læser, selvom du sikkert har en partner, der også har en andel i valgene.

H v a d skal der ske

Fødslen skal ske vaginalt, altså ikke som det, vi i dagligdags sprog forbinder med en abort eller en udskrabning. Fordi graviditeten er længere henne end 12 uger, kræver det samrådstilladelse at gennemføre igangsættelsen af fødslen. Spørg personalet om forløbet af både samråd og selve fødslen og hvem, der vil bistå dig undervejs.

Du har ret til støtte i hele forløbet.

Det er rart at vide alt om, hvordan og hvornår fødslen sættes i gang, samt høre til mulighederne for smertelindring.

Bed om samtaler, hvor du også kan blive vejledt om, hvorvidt du kan gå graviditeten til ende, selvom barnet ikke vil leve efter fødslen.

For at valgene skal blive dine (og din partners), skal de træffes på baggrund af alle tilgængelige oplysninger sammenholdt med personlige ønsker.

S o r g

Det er ikke lettere at miste et barn, fordi det er misdannet eller sygt og det kan være meget overvældende at skulle beslutte at afbryde graviditeten, når barnet stadig lever indeni livmoderen. Når du mister et meget lille og sygt barn, tror mange, at du ikke vil føle sorg, kun lettelse over, at misdannelsen er opdaget.

Det kan føre til, at støtten udefra er meget sparsom, og det vil forvirre dig yderligere. Følelser underkaster sig ikke juridiske grænser eller beslutninger truffet alene med hjernen. De fleste forældre i denne situation oplever derfor stor sorg og smerte.

Sorgen du føler, kan rette sig både mod det at miste et

barn, at have båret et sygt barn samt det, at du nu er i den svære situation, at du skal vælge. Derfor beskriver mange par, at valget føles umuligt at træffe. En følelse af efterfølgende skyld er også et faktum, mange beskriver. Kvinder især fortæller, at de har følt stor skyld- eller skamfølelse, fordi de ikke kunne mærke, at der var noget galt, eller over at de har skabt et ikke levedygtigt barn. Tal om disse tanker og vær tro mod de følelser, der kommer - tillad dig selv at reagere i stedet for at beherske dig eller lade dig dysse ned med medicin.

Vær også opmærksom på, at valget om at afbryde graviditeten i mange tilfælde kan være den bedste og etisk mest korrekte handling, både for barnet og dig. Det kan være den mest kærlige handling i den givne situation.

Hvis det kan støtte, kan hospitalspræsten være en god samtalepartner.

F ø l e l s e r n e skal opleve for at forstå

Følelserne har ofte svært ved at forstå, hvad der er sket. For at forstå følelsesmæssigt, skal du give tid. Mange oplever, at tidspresset er enormt, og at der ikke er mulighed for at tænke konsekvenserne igennem; at de presses til at tage for hurtige beslutninger, og ikke når at mærke de reelle behov eller følelser. Ofte vil enkelte dage gøre en forskel.

Selvom det kan være svært, er det en god idé, at se og røre barnet, også selvom det er misdannet. Senere kan fantasiforestillinger om, hvordan barnet så ud, være svære at leve med. Virkeligheden er sjældent så voldsom som fantasien. Tal med personalet om dine tanker, måske kan de forberede dig på, hvad du kan forvente at se.

Mange forældre, der ikke har set deres barn, kredser i tanker om, hvordan det så ud og kan i lang tid føle savn over, at de ikke så barnet.

Det er en naturlig reaktion at være bange for at

knytte sig til barnet, fordi man er bange for smerten ved adskillelsen. Omvendt er det svært at sige farvel til det barn, man ikke lærte at kende, også selvom det bliver i så kort tid. Brug den tid til afskeden, som du har brug for. Bed eventuelt personalet støtte dig, når du skal være sammen med barnet.

Måske synes du, det er mærkeligt at tage billeder. Men det er rart at have nogle helt konkrete minder. På langt de fleste sygehuse, vil det være naturligt for personalet at tage hånd- og fodaftryk og billeder af barnet. Hvis du ikke vil have dem nu, vil de ligge i journalen.

Tag stilling til, hvad der skal ske med barnet.

Det kan være rart at gøre noget, og at holde en begravelse eller bisættelse, kan være en del af afskeden med barnet. Tal med hospitalpræsten, hvis du ønsker barnet velsignet.

Uanset hvornår graviditeten afsluttes, har du lovmæssigt ret til at begrave eller bisætte barnet, og ret til at få udbetalt begravelseshjælp.

Er barnet født dødt før 22. graviditetsuge, og du ikke selv ønsker at begrave eller bisætte, vil sygehuset for det meste bortskaffe barnet med andet biologisk affald. Nogle sygehuse har andre ordninger. Det kan f.eks. være kremering og efterfølgende nedgravning af asken i fællesgrav.

Spørg om praksis på det pågældende sygehus og/eller tal med præsten. Fødes barnet efter 22. uge, er du forpligtet til at sørge for begravelse eller bisættelse. Det er dig, der bestemmer, om barnet skal have tøj på, eller om det skal svøbes. Småt tøj kan købes via foreningen - nogle sygehuse har tøjet liggende. Spørg personalet.

Familie og venner

Efter nogen tid kan du opleve dig meget ensom i sorgen. Måske har du ikke delt oplevelsen med nogen, og oplever at familie og venner mener, "at det var noget, der ikke blev til noget". Nogle kan have svært ved at forstå, at du sørger og længes i månedsvis. Andre kan have det svært med døden, og andre igen er bange for at gøre dig ked af det og undgår derfor at spørge til dig eller undgår dig helt.

Få landsforeningens folder "Vis at du ved det" som er en vejledning til pårørende.

Hos Landsforeningen til støtte ved Spædbarnsdød kan du få støtte og vejledning, når du har brug for det. Du kan kontakte os allerede inden du træffer dine valg. Foreningen formidler kontakt mellem forældre, der har mistet et spædbarn, opretter forældregrupper, arrangerer Åbent Hus møder og udgiver oplysningsmateriale om spædbarnsdød. Kontakt os på 3961 2451 eller www.spaedbarnsdoed.dk hvis du vil vide mere om, hvordan vi kan tilbyde at støtte dig.

For at få mere information, kan du spørge efter pjecerne "Små fødder sætter også spor" samt "Begravelsesvejledning".